

menterne kunne bære dette Spir, er ikke saa uhyre vanskeligt og heller ikke saa kostbart, som man anslaaer det til i Betænkningen. Den kan foretages af en Mand som Professor Ostenfeldt paa nogle faa Dage, naar han faar Konstruktionstegningen forelagt. Der er ikke Tale om Detailspørgsmaal: Kan det gøres, naar man forankrer Spiret saa dybt nede i Taarnet? En Mand som Martin Borch, der jo er en saa fremragende Arkitekt, at hans Ord har stor Vægt, siger uvilkaarligt, da han ser paa Tegningen af Taarnet og Spiret og Fundamenterne, at det gør et hasarderet Indtryk. Det gør det ogsaa, og jeg er tilbøjelig til at tro, at Fundamenterne overhovedet ikke kunne svare til det, der forlanges. Naar man skal bygge et Taarn, der skal være meget solidere end et almindeligt Hus, kan man ikke gaa til Grænsen i Beregningerne, man maa have absolut Sikkerhed for, at det kan blive staaende i en hvilken som helst Orkan. Naar man ikke har gennemført en saadan Beregning, er det vanskeligt at skønne over, om det lader sig gøre eller ikke. Men Arkitekt Borch forekommer det altsaa hasarderet, og jeg tror, han har Ret. Sammenligner man det med Raadhustaaet, som er knap saa højt, ser man, at dets Fundamenter ere betydelig stærkere. Der er bygget 5 Alen Murværk udenom Taarnet, et Fundament, som er noget andet end Taarnets paa Frue Kirke, som kun er een Meter bredt udenfor selve Murfladen, ligesom Fundamentet er bygget paa runde Kampesten, hvad der netop overfor en Paavirkning, der bliver ganske ny for dette Taarn, vil være af Betydning for, hvad man overhovedet tør belaste denne Bund med.

Arkitekt Nyrops Stilling til denne Sag er ret vanskelig at faa fat i. Ud fra det, jeg nylig oplæste af Erklæringen med Hensyn til Taarnets Bæremuligheder, forstaaer jeg den nærmest saaledes, at han egentlig ikke ønsker dette Spir, men et andet. Det er ikke udtalt, men det ligger, forekommer det mig, mellem Linierne. Der er sagt, at man bør give den nuværende Konstruktør og nuværende Arkitekt frie Hænder til at bygge Spiret paa en anden Maade end det oprindelig projekterede, og der er ikke sagt noget som helst — det slaar jeg fast — om Taarnets Evne til at modtage det Spir, som her er projekteret. Naar der f. Eks. i Dag i „Politiken“ staaer til Belæring for Københavnerne, at nu er det af Fagfolk slaaet fast, at den Indvending, at Taarnet ikke kan bære dette Spir, intet har paa

sig, saa er det en fuldkommen Fejltagelse, en gal Belæring for Københavnerne. Der er, som jeg sagde før, kun sagt det ene, at Taarnet kan gøre Fyldest under Forhold, som ikke komme til at afvige fra dem, der tidligere have bestaaet, men ikke noget andet. Det forekommer mig, at det maa være noget af det, som det Udvalg, der formodentlig bliver nedsat, allerførst maa beskæftige sig med. Det maa allerførst undersøge, om Taarnet overhovedet kan bære dette Spir, thi hvis det kun kan bære et meget lavere Spir, er det ikke sikkert, at Brygger Jacobsen bryder sig om at give et saadant Spir, og saa falder hele Sagen bort, saa kunne vi spare os hele Ulejligheden. Det første, man maa beskæftige sig med, er den konstruktive Side af Arkitekturen, om hvilken man altsaa nu intet kan sige.

Med Hensyn til den anden Del af Arkitekturspørgsmaalet, nemlig Skønhedsvirkningen, kan jeg, som sagt, i alt væsentligt slutte mig til de Udtalelser, vi hørte fra det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen). Ogsaa jeg synes, at Arkitekt Martin Borchs Erklæring er temmelig fældende for Tanken om at bygge dette Spir, og i Virkeligheden er det ogsaa med den største Betænelighed, han gaar med til at anbefale Modtagelsen af Spiret. Det er udelukkende motiveret med, at det vil pynte op i Byens Silhouet, og det er rigtigt, at dette spiller en stor Rolle, men det er ogsaa det eneste, der taler til Fordel for Tanken. Jeg skal ikke komme dybere ind paa det arkitektoniske Spørgsmaal, thi jeg føler mig paa dette Punkt meget benovet. Det er ikke saadan at give sig til at tale om Arkitektur, naar man er Lægmand, det skal man vogte sig meget for. Men naar man er tvungen til at tænke over Sagen, som vi jo ere blevne det her, maa man give sig til med sin Lægmandsevne ogsaa at se lidt paa dette Spørgsmaal. Jeg skal kun sige, at naar man vil føre det gamle Spir tilbage, synes jeg, det er et væsentligt Moment, at det var en helt anden Kirke, det gamle Spir sad paa. Det var i Virkeligheden nærmest en gotisk Kirke. Ganske vist havde ved en eller anden mærkelig Forandring den øverste Etage faaet Rundbuevinduer, saa vidt man kan se af gamle Tegninger, medens nederste Etage havde Spidsbuevinduer, men da en gammel Tegning har Rundbuevinduer baade i øverste og nederste Etage, medens det Billede, som findes i Kommissionsbetænkningen, og som er taget kort efter Nedstyrtningen, viser Spidsbuevinduer, er der her